

Olaylar — Başvuran, 1997 yılının Kasım ayında, tecavüz ile birlikte birçok suçtan yargılanmış ve dokuz yıl altı ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Aynı zamanda, davayı gören mahkeme, başvuranın, onu halk için tehlikeli hale getiren ciddi suçlar işleme eğilimine ve kişilik bozukluğuna sahip olduğuna hükmederek başvuran aleyhinde ihtiyati tutuklama kararı vermiştir. Başvuran hapis cezasının tamamını çektikten ve söz konusu ihtiyati tutuklama kararı kapsamında yaklaşık iki yıl boyunca gözetim altında tutulduktan sonra, 2009 yılının Kasım ayında, yerel mahkemeler, başvuranın ihtiyati tutulmasının devamının gerekli olup olmadığını değerlendirmek için işlem başlatmışlardır, çünkü böyle bir değerlendirme için iki yıllık yasal kısıtlama 24 Aralık 2009 tarihinde sona ermiştir. 20 Ocak 2010 tarihinde, dava dosyasına ve avukatına danıştıktan sonra, serbest bırakıldığı takdirde tekrar suç işlemeye eğilimli olduğu gerekçesiyle, bölge mahkemesi, başvuranın ihtiyati tutulmasının devamına karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi, başvuranın bireysel başvurusunu incelediğinde, 16 Eylül 2010 tarihinde söz konusu karar onanmıştır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yaptığı başvuruda, başvuran Sözleşme'nin 5 § 1 maddesi uyarınca, yerel mahkemelerin değerlendirme için yasal süre kısıtlamasına uymadıkları ve yeni psikiyatrik rapor alınmadan karar verdikleri konularında şikayetçi olmuştur.

Hukuki Değerlendirme – Madde 5 § 1

(a) Değerlendirmeye ilişkin yasal süre kısıtlamasına uyulmaması — Başvuranın ihtiyati olarak tutulmaya devam edilmesine ilişkin karar, iki yıllık yasal kısıtlamanın sona ermesinden yirmi yedi gün sonra verilmiştir. Mahkeme, bu süre boyunca başvuranın tutuklu bulundurulması yasalara uygun olduğunu kabul etmeye hazır olmasına rağmen, bu durumun keyfi olup olmadığını belirlemek zorundadır. Bu noktada, yerel mahkemelerin bir önceki kararın infazının sona ermesinden sonra yeni bir tutuklama kararı vermelerinin hızı, makul olmayan gecikmeye karşı yeterli tedbirin varlığı, yargılama işlemlerinin karmaşıklığı ve başvuranın davranışı önemli hususlardandır.

Makul olarak değerlendirilebilecek üst sınır yaklaşık bir aylık bir gecikmedir, fakat bu koşullara bağlıdır. Başvuranın gecikmeye bir katkısının olmadığı (gerçekte, ilerleme hakkında soru sormuştur) ve değerlendirme işlemlerinin iki yıllık süre sınırının dışında uzatılmasını açıkça kabul etmediği dikkate değerdir. Mahkeme'ye göre, değerlendirme işlemlerindeki gecikmeye temel olarak yerel makamların, değerlendirme işlemlerini, süre sınırı sona ermeden sadece altı hafta önce, gecikerek başlatmaları ve başvuran için avukat tayin edilmesi, dava dosyasına erişiminin sağlanması ve duruşmanın gerçekleştirilmesi gibi temel usuli adımların süre sınırı dolmadan önce atılmaması neden olmuştur. Yargılama işlemleri öngörülemez bir karmaşıklığa sahip değildir. Sonuç olarak, başvuranın serbest bırakılmasına ilişkin bir kararın makul olmayan bir şekilde geciktirilmemesini sağlayan yeterince açık herhangi bir tedbir bulunmamaktadır. Yerel mahkemelerin, değerlendirme işleminin “alenen yapılan bir usulsüzlüğü” açığa çıkarıp çıkartmadığına ilişkin uyguladığı eşik çok yüksektir ve yeterli korumayı sağlayamamıştır. Buna göre, başvuranın 24 Aralık 2009 ve 20 Ocak 2010 tarihleri arasında tutuklu bulundurulması keyfi ve bu nedenle yasalara aykırıdır.

(b) Yeni tıbbi kanıt elde edilmemesi — Yerel mahkemeler, başvuranın serbest bırakıldığı takdirde tekrar suç işlemeye ve hala halk için tehlike teşkil ettiği sonucuna götüren birçok unsura sahiplerdir. Başvuran, çok ciddi cinsi münasebet suçlarından yargılanmıştır ve sadece güvenebileceği bir terapist ile çalışmaya hazır olduğunu belirttiğinden, yargılandığı sırada mevcut psikiyatrik kanıtın gerekli olduğuna işaret ettiği psikoterapik tedaviyi almamıştır.

Fakat Mahkeme, yerel mahkemelerin bir tıp uzmanının yardımıyla başvuranın tehlikeli olup olmadığını en son değerlendirmesinin üzerinden on iki buçuk yıldan uzun süre geçtiğinden,

başvuranın tehlike teşkil etmeye devam edip etmediğini belirlemek için yeni bir bilirkişi raporu hazırlanmasının gerekli olduğunu belirtmiştir. Ayrıca, başvuranın kişiliğinin ve buna bağlı olarak tehlikeli durumunun cezaevinde gösterdikleri gelişmelere ilişkin unsurlar açık değildir. Cezaevi yetkililerinin yönelttiği, başvuranın kişiliğinde, ilerleyen yaşının veya psikolojik danışmanlık servisi ile olan iletişiminin, yeni bir terapide ele alınabilecek herhangi bir değişikliğe yol açıp açmadığına ilişkin soru hakkında özellikle bir incelemede bulunulmamıştır. Ayrıca, başvuranın iyileşmesine yardım edecek veya cezaevi çalışanlarıyla işbirliğine girmesini sağlayacak herhangi bir aracın olmadığı cezaevinde uzun bir süre tutulmuş olması dikkate değerdir. Böyle bir durumda, gerekli tedavinin başlatılması amacıyla yeni öneriler vermesi için harici bir uzmana başvurmak özellikle önemlidir. Bu bağlamda, Mahkeme, halk için hala tehlike teşkil ettiğinden ötürü bir tutuklunun serbest bırakılmamasına ilişkin verilen kararın, ilgili kişi artık tehlikeli olmadığını göstermek için uygun tedavi gibi yollardan mahrum bırakıldığı takdirde, ihtiyati tutuklama kararının amaçlarına aykırı hale gelebileceğini hatırlatmaktadır.

Buna göre, ihtiyati tutuklamanın devamının gerekliliğine ilişkin yeni bir harici sağlık raporunun yokluğunda, 5 § 1 (a) maddesinin amaçları bağlamında, 1997 yılında davasını gören mahkeme tarafından başvuran hakkında verilen cezai hüküm ve 20 Ocak 2010 tarihinde verilen ihtiyati tutukluluğun devamına ilişkin karar arasında yeterli nedensel bir bağ artık bulunmamaktadır.

Sonuç: ihlal (oy birliğiyle).

Madde 41: Manevi tazminat olarak 5.000 avro.